

Epoca de Aur

REVISTA DE FAPT · SPE-
RANȚĂ · ȘI · CONVINȘERE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

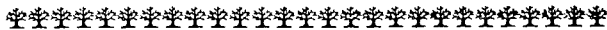
Duminică 21 Ianuarie 1923
Volumul II. * Numărul 4.

 Apare tot a doua Duminică
în Cluj, Strada Nicolae
Filipescu nr-ul 10 * * * *

Abonamente : pe un an 50 lei, pe
un an 25 lei, Exemplarul 2 lei.
în America pe an \$ 1,00. Ex. 5 cents

Printed in Roumania.

Vol. II. Duminecă, 21 Ianuarie 1923. No. 4.

CONȚINUTUL EPOCEI DE AUR

SOCIALE ȘI EDUCAȚIONALE

Traficul cu Opiu - - - - - 53

CULTURĂ ȘI ARTĂ

Culoarea și artele frumoase - - - - - 53

ȘTIINȚĂ ȘI INVENȚIUNE

Cometele — vagabonzii ceriului - - - - - 48

Lemnul mai durabil decât fierul - - - - - 49

Minunile corpurilor cerești - - - - - 49

Regiunile artice au fost odată calde - - - - - 50

GOSPODĂRIE CASNICĂ ȘI IGIENĂ

Copii nervoși și proști - - - - - 51

Estragerea dinților — o cură pentru boli - - - - - 52

RELIGIE ȘI FILOSOFIE

Ce etse filozofia? - - - - - 54

Îndoicliile unui soldat - - - - - 43

Dumnezeu permite răul - - - - - 44

Trei puncte de vedere - - - - - 45

Sguduire sau oprie - - - - - 46

Ce se va alege cu soldatul? - - - - - 47

Noaptea de păcat a se termina eu o dimineață de bucurie 55

BCU Cluj / Central University Library Cluj

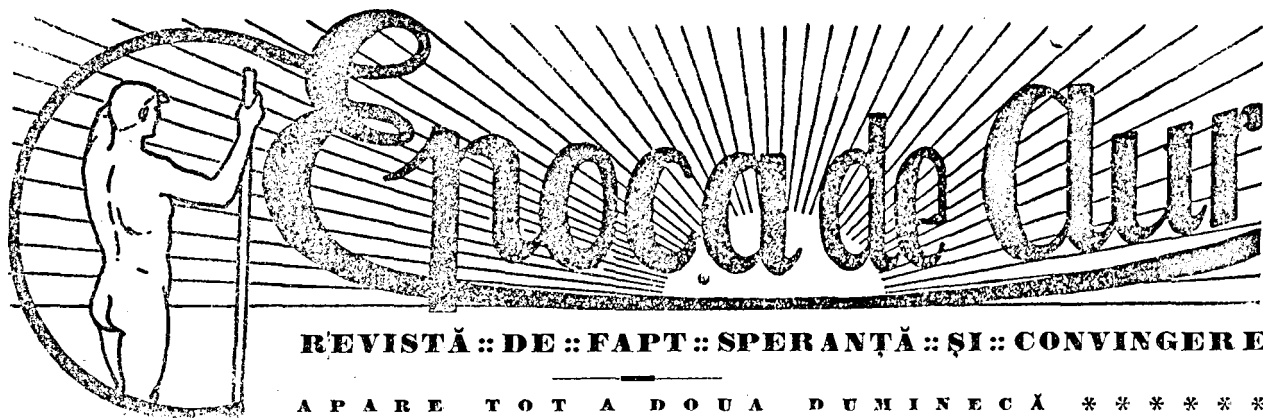
Publicată tot a doua Duminecă în Cluj,
Strada N. Filipescu 10. — Telefon 4-46.

Redactor . . . . . J. B. SIMA.

Abonamente: pe un an . . . . . 50 lei,
pe jumătate de an . . . . . 25 lei.
Numeri singuratice 2 lei exemplarul.

În America: pe un an . . . . . 1 dolar.
Numeri singuratice 5 cents exemplarul.

Toate scrisorile și abonamentele să se
facă pe adresa . . . EPOCA DE AUR
Strada N. Filipescu 10 . . . . CLUJ.

Epoca de Aur

REVISTĂ :: DE :: FAPT :: SPERANȚĂ :: ȘI :: CONVINGERE

APARE TOT A DOUA DUMINECĂ * * * * *

Vol. II.

Duminică 21 Ianuarie 1923.

No. 4.

ÎNDOIELILE UNUI SOLDAT

CB. CARVER, căpitan de infanterie în armata Statelor-Unite, muri în Franța de tuberculoză, de care se îmbolnăvi în tranșee. Cufărul său fu trimis mamei sale din statul New-York; în el ea află o scrisoare scrisă în Franța cu data de 25 Octombrie 1918, adevărată c'am cu trei sau patru săptămâni înainte de iscălirea armistițiului. Căpitanul era unicul fiu și un tânăr excelent din toate punctele de vedere. Scrisoarea este următoarea:

„In învălmășagul strașnic al întâmplărilor ce au loc în zilele de astăzi adeseori se nase în mintea unuia anumite gânduri, gânduri ciudate, ce-l fac pe om să-și pună întrebări.

„Întrebările aceste ar trebui răspunse de cineva; răspunsul este greu de tot de găsit; dar dacă cineva crede în ceea ce a fost învățat, atunci răspunsul există.

„Iată aici un gând și o întrebare:

„Nu de mult un soldat care avea o oarecare încredere în existența victoriei viitoare, avu un prilej bun ca să fie martor la mai multe priveliști de pe frontul de vest. Soldatul acesta stătea la încredere și în ce privește învățăturile cu privire la răsplata și osânda viitoare. Ba el mai dubita încă pe vremuri și despre existența lui Dumnezeu.

„Intr'o după amiază el fu atașat la un batalion de infanterie și, în fine, trebui să meargă cu acesta la datorie.

„In noaptea aceea el își luă porțioara într'unul din micile grupuri de soldați, care își primeau hrana la intervale. Moartea și nimicirea însoțeau într'una de un timp grupul acesta de oameni. Ei erau niște „Doughboys“ (soldați tineri) americani, cari se luptau cu înverșunare și hotărâre.

„Pe când își mânca porțioara, Necredinciosul nostru asculta vorbe mojicești, injurături, cuvinte murdare, cântări și glume grosolane și

josnice. Mai târziu el se uita din adăpostul său la oamenii din jurul său, cari jucau și asculta cum povestesc istorii laudăroase din trecut și scene de beții și de femei josnice; iar când se amesteca și el printre ei, ascultându-i, artileria începe a bate cu putere întunecându-le glasurile.

„Scriitorul, Necredinciosul, se retrase pe câteva clipe la o parte. El își aducea aminte cu vioiciune de unele învățături din anii trecuți. El privi în trecut și descoperi în memoria sa spusele învățătorilor săi din America, de pe vremea când umbla la școală. El își aduse aminte de o leție a Bibliei despre viață.

„Acolo i-se spunea, că cei buni vor trăi de vezi. Că cei răi vor muri în osândă. Că cei buni se vor aduna în cer, iar cei răi sunt meniți pentru iad,

„Cei buni erau arătați ca niște oameni ce trăiau cu cumpătare, ce nu luau în deșert numele lui Dumnezeu, ce aveau gânduri curate și respectau femeile.

„Pe când cei răi erau arătați ca niște oameni ce se dedau beției, ce injură, ce au gânduri josnice, ce nu respectează femeile.

„Orele 3 după miezul nopții.

„Noaptea trece încetul cu încetul; nimeni nu închide ochii.

„Sosește ceasul fatal.

„Rezistența dușmanului este strașnică. In ceasul acesta „Doughboys“-ii americani ies din șanțuri.

„Linia dintâiu este culcată la pământ.

„A doua pătrunde în linia cea dintâiu ale tranșelor inamice.

„Un al treilea val de oameni întărește cu puteri noi pe luptătorii ce dispar iute.

„Lumina zilei vine deodată cu o ceață rece. Noroiul este adânc, des și lunecos. „Doughboys“-ii erau de șasezeci de ceasuri în haine ude și nedormiți,

„Necredinciosul este unul din oamenii din al treilea val. Ținta a fost ajunsă. Măcelul a fost groaznic. Lungit într'o masă de mocirlă

împrăștiată, Necredinciosul recunoaște pe unul dintre oamenii cei ce înainte de o noapte râdeau și înjurau pe când el povestea în felul său despre unele zile petrecute nebunește.

„Nu era mult ce se putea îngropa din el. Membrele lui dispăruse și corpul său era groaznic de mutilat. O serisoare pătată cu sânge, scoasă din cămașa lui de companie, zicea în rânduri mângălite: „Mamă, eu am gândit până la urmă la tine.

„Necredinciosul ceti adresa mamei. Pentru dânsa aceasta era o icoană neagră. El fu unicul ei fiu. El era plin de sânge și crud la înfățișare; el murise cu o înjurătură pe buze; însă el se luptase drăcește până la cea din urmă picătură de sânge, după cum se luptă americanii.

„Învățătorii de acasă, Mântuitorii de Suflete, învățară că soldatul acesta va trebui să meargă în iad. El era, de bună seamă, un nelegiuit, după zisele lor.

„Mama singuratică de acasă își dădu pe unicul ei fiu. El se luptă într'un războiu slăvit pentru libertate. El a murit în acțiune; și drept răsplată el a mers în iad. Osânda sa este veșnică.

„Necredinciosului îi veneau acum gânduri ciudate. El este silit să facă noi întrebări Mântuitorilor de Suflete de acasă.

„El se întreabă dacă nu cumva Mântuitorii de Suflete sunt oameni, cari au ochi dar nu văd, au urechi și nu aud.

„Au ei oare vre-o concepție despre acest om din milioanele de oameni asemănători de pe câmpul de luptă?

„Poate că ei nu cuprind învățăturile lui Dumnezeu, căruia pretind că se închină.

„Apoi veniri întrebări un potop.

„Le poți oare răspunde?

„Dacă este un cer și un iad, îi puteți oare răspunde voi, Mântuitorii de Suflete, Necredinciosului, unde este hotarul?

„Cari oameni din milioanele ce au căzut în acțiunea glorioasă din Franța intră în cer și cari dintre ei merg în iad?

„Dacă domnește un Dumnezeu cu dreptate, oare n'ar fi drept ca el să-l ierte pe fiecare a căzut în luptă?

„Citește rândurile aceste scrise de Căpitanul T. F. Coakley;

„Nici odată dela marele Tău sacrificiu
De pe sfântul munte al Calvarului,
Nu s'a revărsat un astfel de potop spre Paradis,
Nenumăratele milioane omorite pentru ca să libereze
[oameni.

Ei sunt cei curați la suflet, cei curați la inimă,
Jerife nepătate de ardere, ce au ținut legea Ta —
Întâii noștri născuți cari jucară rolul biruitorului —
Judecățile Tale nu vor afla în ei nici un cusur“.

„Cine sunt cei curați la suflet și la inimă și cine a ținut legea?

„Oamenii cari muriră cu înjurătura pe buze?

„Oamenii cari râdeau și beau?

„Oamenii cari își petreceau cu femei ușoare?

„Necredinciosul cere un răspuns, pentru că el a văzut oameni ca acesta murind, pentru că el știe că milioane de oameni au murit și sunt pe cale să moară, oameni ce nu sunt clasați printre cei mântuiți de către Mântuitorii de Suflete de sine mărturisiiți.

„Există oare un cer? Există un iad? Și dacă există, care dintre cei căzuți pe câmpul de luptă merg în cer și cari merg în iad? Și dacă cineva merge în fiecare, cine hotărăște și cum?

„Iar dacă nu poți răspunde, atunci ce-ți mai folosește studiul teologic, ce-ți mai folosesc învățăturile biblice?

„Intreb aceasta în folosul Necredinciosului?

C. B. CARVER,
căpitan de infanterie din armata Statelor-Unite din
America în Franța, 25 Octombrie 1918.“

Dumnezeu permite răul

OARE permite Dumnezeu răul? A permis oare Atotputernicul Dumnezeu Războiul Mondial?

Dumnezeu este Atotputernic și are toată puterea.

„La Dumnezeu toate sunt cu putință.“ Dumnezeu poate opri orice. Creatorul care a făcut stelele, cari le-a pus în mișcare și cari le poartă pe căile lor, ar fi putut prea bine să împiedice Războiul Mondial.

Însă după cuvintele apostolului Pavel „Dumnezeu nu ține seama de vremurile de neștiință.“ (Fapte 17:30) Este dară lucru vădit că el a permis răul.

Cea dintâiu faptă rea a oamenilor a fost fapta neascultării ce se istorisește despre părechea cea dintâiu ce se aflau în curătenia și desăvârșirea lor în grădina Edenului. Adam și iubita sa, Eva, își trăiră luna lor de miere, excursiunea de căsătorie, pentru ca să întrebuițăm o frază modernă — un an sau doi în lăcașul lor desăvârșit. Ei se iubiau unul pe altul profund, cu gingășie, și credință, după cum numai se pot iubi ființele desăvârșite. Ei erau întruparea oamenească a Celui despre care scris este: „Dumnezeu este iubire.“ Ei dădeau pildă de dragoste desăvârșită, Ei iubiau pe Dumnezeu și orice faptură viețuitoare. Ei aveau o dulce legătură cu Creatorul lor și cu alte ființe desăvârșite. Printre aceste ființe puternice ei aveau un prieten și un binefăcător în puternicul înger ce se numea „Luceafărul Dimineței.“ Această ființă înaltă era paznicul și protectorul lor anume. Ei îl iubiau mult pe „Luceafărul Dimineței“: îl iubiau și se încredeau orbește în el.

Cu privire la „Luceafărul Dimineței“ s'a scris: „Iată că ești mai înțelept decât Daniel, nici o taină nu este ascunsă de tine... Ajuns-ai

până la cea mai înaltă desăvârșire, erai plin de înțelepciune, și erai acoperit cu tot felul de pietre scumpe (calitatea bunului caracter . . .) Erai un cheruvim cu aripi întinse și acoperitoare (ce apără și ocrotește pe oameni) și Eu, Iehova, pusu-te-am pe muntele (stăpânirea) cel sfânt a lui Dumnezeu, și umblai (procedai) în mijlocul pietrelor scânteietoare (stelele strălucitoare ale universului)“.

Însă răul intră în inima acestui înger mare, fără ca Dumnezeu să-l fi împiedicat. Shakespeare scrie: „Amibițiunea — acesta este păcatul prin care căzură îngerii“. Istorisirea dumnezească zice: „Ai fost fără prihană în căile tale, din ziua, când ai fost făcut, până în ziua când s'a găsit nelegiuirea în tine . . . Ți s'a îngâmfat inima din pricina frumuseții tale, și ai stricat înțelepciunea cu strălucirea ta . . . — Ezekiel 28.

Aceasta este istoria nașterii răului în univers, prin hotărârea unui înger slăvit care voi să fie cel dintâiu în creațiunea lui Dumnezeu.

„Luceafărul Dimineții“ și-a schimbat caracterul și deodată cu schimbarea aceasta a primit un alt nume, „Satan“, vrăjmașul, „diavolul“, bârâitorul.

Acest „domn al stăpânirii aerului, spiritul care lucrează în fii neascultări“ (Efeseni 2:2) ca „dumnezeu al veacului acestuia, a orbit mîntea necredincioșilor“. 2 — Corinteni 4:4.

Ființa cea dintâiu a cărei mîntea a fost orbită a fost femeia Eva, care îl iubise și se încrezuse „Luceafărului Dimineții“. Neștiind despre schimbarea sa în „Satan“ și „Diavol“, femeia încrezătoare fu amăgită și îndeplini fapta neascultării.

Legea dumnezească hotărâse osânda astfel: „În ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit“. (Facere 2:17) Adam n'a fost amăgit. El cunoștea osânda pe care trebuia s'o primească logodnica sa. El credea că ea va muri în douăzecișipatru de ore.

Ce ar face oricare alt tănăr, care își iubește logodnica din toată inima, dacă ar vedea-o zmulșă din puterea sa și prinsă de apele de pe povârnișul Niagarei Falls? Neputând s'o mîntuiască pe dânsa, în care îi era concentrată toată dragostea sa, el s'ar arunca după dânsa în vârtejul cataractului. Adam n'a fost amăgit; însă el nu știa că Dumnezeu a prevăzut o zi de o mie de ani. El era desnădăjduit — și urmă în fapt logodnei sale, crezând că moartea îi va aduce ușurare de chinul ce-l avea în inimă.

Dragostea dintre prima păreche și tragedia Evei, la care în mod conștiincios Adam s'a asociat, este arătată mai bine printr'un caz întâmplat în 1919 la Chicago: La o stradă principală din acel oraș pe unde treceau mai multe linii de fer, alăturca, și pe cari un tren express venia în toată puterea lui, un om cu soția vroi să treacă pe dinaintea trenului. Trecând în grabă, femeia din întâmplare și-a scăpat călcâiul dela o gheată între șinele duble ale linii tocmai pe care venia trenul. Neputându-l nicicum smulge, iar trenul, care venia cu o repeziune turbată ne mai fiind decât cincizeci pași depărtare, și bărbatul văzând moartea sigură a soției sale, în desperarea lui s'a asociat femeii ca să moară împreună cu dânsa, mai bine decât să rămână viu singur. În clipa următoare tragedia a fost produsă. În urma lor au rămas trei copii.

Acelaș lucru l-a făcut Adam. El a știut că Eva va trebui se moară. Ce se facea singur? Mai bine păcătuiește și moare împreună cu ea. Douăzeci de mii de milioane copii ai lor moștenesc păcatul și moartea în urma acestui fapt.

„Print'un singur om a intrat păcatul în lume, și prin păcat, a intrat moartea, și astfel moartea a trecut asupra tuturor oamenilor“. — Romani 5:12.

Toate acestea ar fi putut fi împiedicate de Atotputernicul. De odată cu cel dintâiu gând ambițios „Luceafărul Dimineții“ ar fi putut să fie nimicit. Cu glas de tunet vocea lui Dumnezeu ar fi putut să treacă prin Eden și să-i spue femeii ca să se păzească de primejdie. Cu o voce și mai puternică, Dumnezeu iubirii l-ar fi putut reține pe om dela păcatul său.

Dumnezeu a tăcut.

Atotputernicul a permis păcatul.

Trei puncte de vedere

ÎN PRIVINȚA aceasta cititorul își poate lua unul din cele trei puncte de vedere.

1. El poate zice, fără vre-o altă considerare, că un Dumnezeu care permite răul este El însuși rău;

2. Că Dumnezeu este un mit (poveste), precum este Santa Claus (Moș Crăciun) și credința în El, o superstițiune, care ar trebui dată uitării ca un ceva nespuse de răufăcător pentru lume (aceasta este părerea lui Robert Blatchford, a colonelului Ingersoll, și a multor anarhiști);

3. Sau că Dumnezeu este nemărginit în dreptate, înțelepciune, iubire și putere, și că într'o privință oarecare a fost și este spre un bine de a permite răul.

Noi luăm punctul de vedere din urmă și credem că permiterea răului va sevărși un bine mai mare decât oprirea sa.

Cum se poate ca binele să vie din permiterea răului?

În primul rând trebuie văzută bine deosebirea ce trebuie făcută între *facerea* răului pentru ca să vie un bine, și între *permiterea* răului pentru venirea aceluși bine.

Este lucru vădit că nu e bine a face rău pentru ca din răul acesta făcut să iasă un bine. În cazul acesta făcătorul de rău este un binefăcător care n'are mâni curate. O astfel de faptă este oprită de legile dumnezeiești și de cele omenești. Dumnezeu nu face nici odată rău. „Au judecătorul a tot pământul nu va face dreptate?” zice prietenul lui Dumnezeu, Avram, prin inspirație.

„Eacă, să mă omoare, să nu mai nimic de sperat, și tot voiu apăra urmările mele înaintea lui,” zice cel mai mare poet din toate veacurile, Iov, iubitorul de Dumnezeu. Oricare ar fi răul permis, Dumnezeu face totdeauna lucrul potrivit; că nici un rău n'ar fi permis care nu ar aduce la urma urmii o binefacere. „Căci furia omului (permisă de Dumnezeu) te laudă și rămășița furiei (rău prea mare pentru ca să aibă ca urmare un bine) Tu îl restrângi.” — Psalmul 76: 11.

Ingăduire sau oprire?

CUM poate permiterea răului să aibă drept urmare un bine, și să fie ceva mai bine decât este oprirea sa?

Un copil și un cuptor: — Copilului i spune să se ferească de cuptor, căci focul din ei îi va arde dacă se va atinge de el. La urma urmei copilul se frige. Dacă copilul nu s'a fript nici odată de fapt, atunci într'o bună zi el se poate frige strașnic; ba ne putem închipui că el ar fi în stare să meargă într'un foc strașnic așa ca să fie ars de tot.

E mai bine ca să-l legi pe copil, așa ca să nu se poată apropia nici odată de foc, sau să-l lași slobod așa ca să poată învăța a se teme de foc?

Băeților li se spune ca să se ferească de o sumedenie de rele, de beție, de jocuri, de femei ușoare. Mulți băeței încearcă relele cu toate acestea. Prin experiență ei învață apoi a se feri de rele, pentru că ei află că relele sunt stricătioase.

Oare ar fi mai bine de a-i închide pe băeți în celule, sub paza unor paznici și gardieri religioși pentru a-i feri de rău? Sau a le da libertatea care li dă voie să facă atâtea experiențe neplăcute încât la urma urmei ei n'au numai că se ferește de ele ci li-e chiar scârbă de ele?

Dumnezeu a făcut din om o ființă morală liberă. El respectează ființele morale libere. El nu silește voința a nici unei ființe inteligente din cer sau de pe pământ. Fiind el însuși ființă morală liberă, el l-a făcut pe om după asemănarea sa sufletească și morală, adică ființă morală liberă.

Cum pot fi apărate ființe morale libere de rău? Prin oprirea răului sau prin permisiune restrânsă a răului? Numai prin experiența răului sau prin observarea răului, îndestulată pentru a produce scârbă de orice rău, pot fi ființele morale libere ocrotite în suflet și caracter, așa ca ele să aleagă întotdeauna binele și să se ferească de rău. Astfel sunt făcătoarea oamenii, cari sunt „în asemănarea lui Dumnezeu” cunoscând binele și răul, și preferind întotdeauna calea cea bună. Astfel de oameni au spiritul lui Dumnezeu, adică inclinarea de a face în mod instinctiv ceea ce ar face Dumnezeu. „Vine ceasul . . . când închinătorii adevărați se vor închina Tatălui în spirit și adevăr; fiind astfel de închinători dorește Tatăl . . . Și cine se închină lui, trebuie să i se închine în spirit și în adevăr,” zice Isus. — Ioan 4:23.

Întreg neamul omenesc va avea în fine acest spirit

O ființă morală liberă nu este responsabilă de faptele altei ființe morale libere. Abatere se face numai când ești pus ca paznic pentru ca să-l ferești pe cineva. Slujbasul dela căile ferate care lasă ca un tren să se prăbușească într' o prăpastie fără ca să dea semnalul de primejdie este vinovat de sângele celor morți.

Dumnezeu zice: „Când voiu aduce sabia peste vre-o țară, și poporul țării va lua din mijlocul lui pe un om oarecare, și-l vor pune ca străjer; dacă omul acela va vedea venind sabia asupra țării, va suna din trâmbiță, și va da de știre poporului, și dacă cel ce va auzi sunetul trâmbiței nu se va feri, și va veni sabia și-l va prinde sângele lui să cadă asupra capului lui. Fiindcă a auzit sunetul trâmbiței, și nu s'a ferit, dar aceea sângele lui să cadă asupra lui; dar dacă se va feri, își va scăpa viața. Dacă însă stră

jerul va vedea venind sabia, și nu va suna din trâmbiță, și dacă poporul nu va fi înștiințat, și va veni sabia și va răpi viața vre unui om, omul acela va pieri din pricina nelegiurii lui, dar voi cere sângele lui din mâna străjerului." Ezekiel 33:2-6.

Un cleric de seafmă zice: „Când ei ne puseră pe cutii de săpun pentru ca să propovăduim războiul, noi am fi trebuit să spunem adevărul." Dacă clerul — străjerul dumnezeesc numit prin sine însuși — ar fi sunat din trâmbița adevărului, ei n'ar fi vinovați de sângele celor omorâți în războiul mondial. Nu este prea târziu pentru ca ei să-și facă datoria.

Nimeni nu este responsabil de faptele apropielii său. Nici Dumnezeu nu trebuie muștrat pentru faptele altor ființe morale libere; pentru că Dumnezeu a ferit omenirea, din zilele ei cele dintâiu, și timp de douămii de ani cu ajutorul Bibliei și a Creștinismului așa cum a fost el.

Contrabalansat de bine

A PERMITE răul este ceva binefăcător, dacă după aceea vin binecuvântări cari contează mai mult decât durerea și năcazul pricinuit de rău, și la cari nu s'ar putea ajunge altfel de către om.

Timpul pentru venirea acestor binecuvântări răsplătitoare este Epoca de Aur care este pe cale de a răsări, când „milioane ce trăesc acuma nu vor muri nici odată."

Atunci omenirea va sta sub o domnie de bunătațe și binecuvântare așa cum omul nu și-a închipuit nici odată nici în visările sale cele mai sublime. „Și voi face să cadă ploia la timp; ploia binecuvântării va fi." (Ezekiel 34:26) „Picurați de sus, ceriurilor; și nourilor, faceți să curgă fericirea" zice profetul inspirat. (Isaia 45:8) „Voi deschide zăgazurile cerurilor, și voi turna peste voi binecuvântare preste îndestul". — Malachi 3:10.

Fericirile viitoare și faptul că noi nu suntem vrednici de ele sunt arătate iarăși în următoarele cuvinte: „Vă voi stropi cu apă curată (adevăr), și veți fi curați de toate spurcăciunile voastre și de toți idolii voștri... Voi chema grâul (grăuntele), și-l voi înmulți; nu voi mai trimite foametea peste voi. Voi înmulți rodul, rodul pomilor și venitul câmpului... Atunci vă veți aduce aminte de purtarea voastră cea rea (din timpul de față și din trecut), și de faptele voastre, cari nu erau bune; vă va fi scârbă de

voi înșivă, din pricina nelegiurilor (din trecut) și a urăciunilor voastre (din trecut). Și toate aceste lucruri nu le fac din pricina voastră, zice Domnul Dumnezeu, știut să vă fie... Și toate aceste lucruri nu le fac din pricina voastră, ci din pricina numelui meu celui sfânt... De aceea voi sfinți (il voi face sfânt) numele meu cel mare." (Ezekiel 36.) Intr'un alt loc se prezice că omul nu va fi în stare să se stăpânească pe sine de-a nu plânge de bucurie văzând bunătața lui Dumnezeu — în Epoca de Aur.

Noua și mai buna ordine a lucrurilor cu bunurile sale va fi atât de satisfăcătoare încât, vechea ordine — ordinea rea a lucrurilor de astăzi — nu va mai fi dorită de nimeni. „Căci iată, eu creez ceruri noi (puterile spirituale de stăpânire, Christos cel domnitor) și un pământ nou (o ordine socială bazată pe iubirea dumnezească, stăpânirea de aur); așa că nu se vor mai aminti cele de mai înainte, și nimănui nu-i vor mai veni în minte (fiindcă lipsurile din trecut se vor șterge din minte în bucuria de față)." (Isaia 65:17) Oamenii nu vor mai dori nici odată căile vechi ale păcatului și răului cu cari fiecare din ei au făcut o experiență dureroasă în viața de treizeci de ani. Bunătața vârstei mai bună va întrece cu o mie de ori năcazul și strâmtorarea timpului când s'a permis răul.

Omul care ar arăta atunci o preferință pentru vechile căi de egoism și de păcat va fi privit cu drept un dușman al omenirii, o piatră poticnitoare în cărare. „Si oricine nu va asculta de profetul acela (Christos, care va domni atunci pentru ca să binecuvinteze) va fi nimicit din mijlocul norodului." (Faptele 2:23). Să nădărdim că nu vor fi mulți de aceștia.

Dar ce se va alege cu soldatul?

DAR CE VA FI cu omul care muri înjurând? Epoca de Aur este timpul de înviere al celor morți. Cei buni începând cu timpul lui Christos vor învia pentru ca să se facă ființe spirituale și pentru ca să fie împreună cu el în cer.

Să zugrăvim viitorul acelora despre care Mântuitorii de Suflete zice că au mers în iad.

La rugăciune se vor da în zilele acelea răspunsuri grabnice și sigure: „Înainte ca să mă cheme, le voi răspunde; înainte ca să isprăvească vorba, îi voi asculta", zice profetul. — Isaia 65:24.

Drept răspuns la rugăciune cei morți se vor întoarce iarăși la familiile lor. În locul legătu-

turilor de familie rupte de moarte, va urma o reunire minunată a tuturor coardelor de inimi rupte de multă vreme, și rămase nesatisfăcute până la venirea răspunsului când „toți cei din morminte vor auzi glasul lui, și vor ieși afară din ele (spre înviere).“ — Ioan 5:28.

Mama soldatului mort poate că-și va ridica glasul ei în fiecare zi la Dumnezeu pentru ca să-i aducă aminte de făgăduința sa și să-i aducă înapoi de pe câmpul de onoare pe băiatul ei care în 1918 și-a dat viața sa.

Într-o bună zi va veni răspunsul: „Băetul tău se va întoarce înapoi mâine; pregătește-i odaia; strânge-i pe prietenii pe cari îi iubia; găteștei o masă mare cu cântări, cu flori și lumină; pentrucă mâne când rugăciunea spusă de atâtea ori va fi rostită pentru cea din urmă oară; atunci în mijlocul vostru se va înfățișa iarăși feciorul tău ca soldat, pentru ca să nu te mai părească nici odată, dacă se va conforma cu bunătate Epocii de Aur.“

Îl vedem la urmă iarăși acasă pe soldatul care muri cu blestămul pe buze — pentru ca să învețe a cunoaște acuma adevărul despre viața pe care o poate dobândi pentru totdeauna, pentru ca să cunoască că întoarcerea sa o dătoarește Mântuitorului, care și-a dat viața sa omenească pentru ca toți oamenii să aibă un prilej deplin și bun pentru viață veșnică. Care va fi soldatul care n'ar face jurământ de supunere Mântuitorului atunci, și care nu și-ar ținea cu credință jurământul acesta după cum s'a ținut și de jurământul făcut țării sale?

Băeții fac patru ani de ucenicie grea pentru ca să aibă apoi puțința de a fi măestri pentru un timp de zece ani, pentru ca să

câștige o viață mai bună de cât mijlocie. Alții urmează timp de opt ani pe la universități și școli profesionale, și nici nu le pasă de lipsurile ce le îndură numai pentrucă au în gând dobândirea unei stări mai bună pentru un timp de cinci ori câte opt ani. Cu cât mai mult bună va fi învățătura de treizecișitri de ani cu răul îngăduit de un Tată înțelept, când experiența cu acest rău îi face cu puțință unei ființe moralecește liberă să-și cristalizeze caracterul împotriva răului și să poată dobândi prilejul la viață veșnică — nu numai în împrejurări cu mult mai bune decât cele din periodul răului ei într-o viață plină de desăvârșire; nu pentru un timp, ci pentru o veșnicie; nu în împrejurările arătate în Biblia împărăției diavolului ei într'un pământ transformat prin isprăvile omului desăvârșit, într'un paradis — „paradisul lui Dumnezeu“.

Treizecișitri de ani de rău pentru o veșnicie de bine!

Cine n'ar plăti cu drag prețul acesta?

Ba ceva mai mult: dacă răul n'ar fi fost îngăduit, nici oată, nici îngerii și nici oamenii n'ar fi putut pricepe lungimile și lărgimile, înălțimile și adâncimile iubirii lui Dumnezeu, care își iubește vrăjmașii, care este bun față de făcătorii de rele, care iartă păcatele și nelegiuirile, care îngăduie răul, dar copleșește răul cu bine care este mare iubire.

Prin îngăduirea răului se arată în chip vădit că Dumnezeu are o fire nemărginită în dreptate, înțelepciune, putere și iubire.

În veacurile veșniciei oamenii îl vor pricepe pe acel Dumnezeu care va străluci în cucernica inimelor lor ca o rază de lumină mai strălucitoare decât soarele la amiază.

COMETII VAGABONZII CERILUI

COMETII, ca și bolizii și meteorii, sunt vagabonzii cerului. Se presupune că ei constau din gaze cari au scăpat aruncate fiind de planetele și lunile sistemului solar în timpul ce s'a format acest sistem prin separarea acestor planete de soare. Orbitale lor sunt foarte neregulate și sunt în toate unghiurile înclinate unul spre altul, pe când orbitale tuturor planetelor stau foarte aproape pe acelaș plan. Planetele să mișcă în jurul soarelui dela Vest spre Est, pecând cometii nu arareori să mișcă în jurul soarelui în direcția opusă dela Est la Vest. Orbitale planetelor sunt aproape cerouri desă-

vârșite, pecând orbitale cometilor sunt elipsă.

Toți cometii cari vizitează soarele nostru să presupune că aparțin sistemului nostru solar, de și vizitele unora dintre ei în jurul soarelui să despart prin sute de mii de ani. Cometa lui Donati are o orbită cunoscută de mai mult de două mii de ani, iar aphelio-nul său (punctul cel mai depărtat dela soare de pe orbita ei) este de cinci ori mai îndepărtat decât orbita planetei Neptun. Cometa lui Halley are o orbită de șaptezeci și cinci de ani, iar cea a lui Encke de trei ani și un sfert.

Stelele lucesc fără slăbire chiar prin capurile

comeților. Pământul a trecut de câteva ori prin coada comeților, fără să sufere cât de puțin. Iar dacă s'ar lovi de capul unui comet nu e sigur ori de ar avea de suportat ceva mai mult de cât o ploaie de meteoare.

Un număr mare de comete au fost atrași din orbitele lor originale prin apropierea lor de planetele mai mari. Aproape patruzeci au fost astfel capturați de Jupiter, Saturn, Uranus și Neptun, de și Jupiter are partea leului. Ei au fost capturați în sensul că apheliile lor se află acum în apropierea acestor planete, și faptul acesta a dat naștere părerii, că fiecare comet are apheliile lui aproape de oarecare planetă, iar apheliile cele mai îndepărtate să află în jurul planetelor care stau atât de departe de soarele nostru că nu pot fi văzuți nici cu ajutorul celor mai puternice telescoape.

Partea cea mai caracteristică și mai însemnată a cometei este coada ei, care să desvâltă și crește în brilianță și lumină cu cât să apropie de soare. Coada este întotdeauna întoarsă dela soare așa că în vreme ce cometa să învârtă în jurul soarelui coada își în schimbă locul treptat așa că unde fusese înainte înapoi cometei ajunge să fie înaintea ei. Cozile de Hydrogen sunt lungi și drepte, iar cozile de Hydrocarbon sunt lungi și încovoiate. Cozile de vapori de fier sau alte metale sunt scurte și tufoase. Uneori aceeaș cometă va avea două sau mai multe cozi de chipuri diferite. Cometeii să des-

fac sau descompun mereu. Câteodată în trecerea lor în jurul soarelui să apropie prea tare de acesta și să sfărâmă în două sau mai multe comete, fiecare cu coada sa proprie. Uneori cozile să colăcesc sau dispar ca și cum s'ar fi întâlnit cu o forță necunoscută. Altădată să disfac cu totul în grupuri de meteori. S'a presupus că marea ploaie de stele din 1833 a fost cauzată de faptul că pământul au trecut printr'o „massă“ care fusese cândva un comet mare.

În anumite privințe cometele să aseamănă foarte mult cu „stelele rătăcitoare pentru cari este păstrată întunecimea întunerecului“ din Iuda 13, în aceea că ambele clase nu au nici o valoare reală.

Lemnul mai durabil decât fierul

COPACII Laurenți creșe în desișul din America de Sud și recer o multă muncă și mare cheltuială pentru a fi tăiați și încărecați. Ei sunt așa de grei că să eufundă de la sine imediat, iar dacă să așează în apă, sunt mai durabili decât fierul sau oțelul. Din aceasta cauză, și deoarece ei rezistă atacurilor insectelor, ei să întrebunțează ca pereți la basinurile de construcție a vapoarelor și ca stăvilari în canale. Sau observat că acest lemn poate sta sub apă mai mult de 100 de ani și rămâne în aceeaș stare sănătoasă. Lemnul acesta ce s'a întrebunțat la docul din Canada, construit la an 1856, era în stare atât de bună și sănătoasă că a fost folosit din nou în anul 1894.

MINUNILE CORPURILOR CERESTE *De P. L. Dondore.*

Descoperirile geologilor confirmate de Cuvântul lui Dumnezeu.

Inelele lui Saturn nu vor rămâne — Iov și David inspirați de Dumnezeu de a da omenirii informațiuni asupra creațiunei.

ASTRONOMII ne spun că Saturn este unul din cele mai mari planete; nu numai cu privire la forma ei și în ce privește înfățișarea lui minunată dupăcum este văzut prin telescop. Veți întreba, din ce sunt formate inelele lui Saturn?

Diferiți oameni cari s'au ocupat cu aceasta ne-au dat o mulțime de răspunsuri. Unii zic că inelele lui Saturn nu sunt compuse din alt ceva decât din niște nebuloase sau nouri de vapori, alții că ele sunt formate din materii fluide, iar alții afirmă că ele ar fi o materie solidă.

„Laplace a dovedit în mod matematic că ele nu pot fi uniforme și solide și să supravețuiască.

Prof. Pierce a arătat că nu pot fi fluide și să continue. Apoi Profesorul Maxwell a arătat că ele pot fi formate din nouri de sateliți prea mici pentru a fi văzuți în mod individual, și prea aproape unul de altul ca spațiul dintre ele să poată fi deosebit, afară numai, probabil, dacă facem excepție cu inelul întunecos interior, unde nu sunt îndeajuns de aproape pentru ai face luminoși în mod pozitiv.“

Eu cred că Inelele lui Saturn sunt formate din nouri vaporosi sau ceață deasă, iar unul care e mai aproape de planetă este mineralizat într'o măsură foarte mare. Deși planeta Saturn are sateliți, adică corpuri mai mici, ce să în-

vârt înjurul său aproape de el, totuși inelele nu sunt de fapt astfel, ei sunt, niște nouri de vapori și nimic mai mult, dupăcum vom dovedi mai jos în acest articol.

Inelele lui Saturn nu vor rămâne, dupăcum este dovedit de legile gravitațiunii sau ale meteorologiei, care cred că să aplică la toate planetele Universului:

Acum dacă aceste inele de nouri de vapori ar fi aruncate printr'o forță centri fugală spre equatorul lor și ele n'ar putea zbura prin spațiu spre diferite planete ș. a. m. d., de unde ar veni rezervele proaspete de aer pentru a umplea golul acestor inele ce-au fost aruncate? N'ar fi eu cale de a presupune că ele ar veni înapoi pe planeta unde este rezistența mai mică, adică, la polii săi, și puterea rotațiunii planetare îl aruncă mile întregi în aer, de unde să vie altul proaspăt? Aerul trebuie să aibă un drum pe care el umblă într'una, și dacă aceasta este adevărat, atunci aceste inele nu pot dura numai un timp.

Avem despre aceasta dovezile cele mai bune și mai pozitive, ca o descriere, în formarea planetei noastre—pământul.

Unii pot crede că a zice că pământul a avut în jurul său inele, în trecut, dupăcum planeta Saturn are în prezent, ar fi într'adevăr o nebunie.

Co toate acestea, aceasta ar fi cea mai posibilă deslogare a multor probleme grele care neliniștose pe geologi atât pe cei de astăzi cât și pe cei din trecut, cari s'au ocupat cu subiectul acesta.

Regiunile artice au fost odată calde

Geologii afirmă că la poli înainte de ghețare au existat iarbă, copaci, plante și animale. S'au găsit în ghețare animale ca antilopa și mastodonul cu iarbă încă nemistuită în stomacul lor, ceea ce dovedește că bolta, învalitoare de apă, sau acoperișul lumii, care a existat înainte de Potopul cel mare, care a fost și cel ultim, a trebuit să fie ruptă deodată și a produs o mare schimbare. Din această cauză pământul înainte de potop, era ca o florărie fără vânturi, ploii, furtuni, etc.

Cele spuse mai sus sunt pe deplin întărite de Sf. Scriptură.

În Biblie, inelele sau bolta de ape sunt numite „fașe.” „Apa ce sta deasupra munților”, și „apa ce era în mijlocul atmosferei.”

Notați cuvintele celui Atot-puternic când a vorbit către Iov: „Când îi dădai (pământului) nourii de veștmânt, și întunericul drept fașă; când îi hotării-i hotarele, și i-am pus porți și zăvoare (adecă stavile), și am zis: până aici să vii, și mai departe nu, și aice frângă-se sumețirea valurilor tale.” (Iov 38:9—11) Cuvântul „zăvoare” dacă e întrebuițat în legătură cu apa, după cum s'a vorbit mai sus, înseamnă o hizătură, o sită, sau cu alte cuvinte malul nisipos al mării—barierile de nisip.

Cuvântul „porți” în sensul de mai sus, înseamnă o deschizătură prin care ceva poate ieși sau intra după plac. Cu alte cuvinte „porțile” nu sunt nici mai mult nici mai puțin decât drumurile de scurgere etc. Dacă n'ar fi aceste bariere și porți atunci apa ce intră ar inunda o parte mult mai mare de pământ decât o face acuma.

Când această negură înconjura pământul, trebuia să fie cum e acuma într'o zi neguroasă. Stele nu se puteau vedea, iar lumina dintre nouri trebuia să aibă o culoare surie. Cerul nu putea fi așa de frumos pentru cei ce trăiau înainte de deluviu ca pentru aceia de după potop, pentrucă ceața cea groasă întuneca fața corpurilor cerești, planetele sau stelele.

Observați cuvintele lui Iov cu privire la aceasta: „El (Dumnezeu) a întins mează noapte (spre Pleiade) asupra spațiului gol: și a spânzurat pământul de-asupra nimicului; El a legat apa în nourii săi, fără ca nourii să se spargă sub greutatea ei. El a deschis bolta de deasupra apei, până la hotarele luminei și ale întunericului; stâlpii cerului se cutremură, și să spăimântă la amenițarea Lui. Prin tăria sa El turbură marea, și prin înțelepciunea Sa frânge furia ei. Adierea sa înseninează ceriul (adecă, vântul său a risipit nourii cari ascundeau stelele strălucitoare). Eacă, acestea sunt începuturile căilor Sale, abia de'am auzit murmurul lin al lucrurilor Sale. Dară tunetul tăriei Sale, cine-l poate cuprinde?”

Pământul va dura veșnic

Cuvintele următoare ale Psalmistului se potrivește de asemenea cu privire la acest subiect. Paragraful următor conține o întregă carte de Geologie, și care dacă e înțeleasă cum trebuie ne arată pe deplin că cei vechi cunoștiau o bună parte din aceste probleme, adecă, geologie, astronomie, meteorologie etc. Ei ne

dau lămuriri ce s'a întâmplat cu apele cari au venit în diferite epoci asupra pământului, după ce s'au rupt inelele. Ei ne arată de ce s'a găsit în diferite straturi cărbune împreună cu alte minerale printre el, și cauza diferitelor epoci dupăcum sunt precizate de geologi, și foarte multe alte chestiuni cari n'au fost răspunse de oamenii cari au studiat diferitele științe cu privire la acest subiect.

„Intemeiat-ai pământul pe temeliiile sale, ca în etern și perpute să nu să clătească (de la locul sau din orbita lui.) Cu adâncul, ca cu un veștmânt (spațiul din jurul pământului, — cucceață), l-a acoporit; apele peste munți stătut-au, fugit-au de musturarea Ta, la voacea tunetului Tău luat-au iute fuga (au căzut pe pământ, cum a fost de pildă cu inelul de apă care a căzut în zilele lui Noe, și multe altele înainte de Adam). Munții ridicându-se (formându-se din ape: „Apele să se adune la un loc, și să se arate uscatul“), și văile plecându-se (scufundându-se), spre locul, în care Tu le-ai întemeiat. Margini pusu-li-ai, peste cari să nu treacă, să nu se întoarcă, ca să acopere pământul.“

Legile meteorologice dupăcum sunt expuse de Psalmist, Iov și Solomon, sunt o altă dovadă că inelele lui Saturn nu vor rămâne. Ei cred că aceasta lege se aplică la toate planetele. „El (Dumnezeu) le-a dat (Soarele, luna, și stelele de lumină etc., dupăcum se amintește în

acest Psalm) *Lege care nu va fi ruptă.*“ În traducerea lui Deeser se citește precum urmează: „Lei-ai dat lor o poruncă pe care nici una din ele n'o poate trece.“

„El (Atotputernicul) a dat aerului greutatea lui. Vântul bate înspre mează-zi (eșvator) și se întoarcă la mează-noapte; vântul tot se întoarnă și se întoarnă (la locul de unde a plecat) în cereurile sale (drumurile stabilite.) Toate râurile curg în mare; și marea nu se mai umple: la locul de unde pornesc râurile, acolo iarăși se întorc.“ (Prin evaporare formând nouri de ploaie, purtați de vânturi peste pământ, apoi lăsând apa să cadă pe pământ în formă de ploaie, umplând izvoarele și râurile și găurile de sub pământ, și astfel întorcându-se iarăși în mare).

Binecuvântată Biblie, Cuvânt prețios

Intr'adevăr Biblia este o carte minunată când explică aceste mari adevăruri.

S'au cheltuit milioane în bani și s'au jertfit sute de oameni pentru a căuta și a găsi aceste adevăruri științifice fără Cartea Cărilor; ei n'au știut că ele erau scrise în ea pentru înstruirea și luminarea oamenilor lui Dumnezeu, prin gura profeților din vechime, a prorocit întoemai această stare de lucruri. „Mulți vor alerga încolo și'ncoace, și cunoștințele se vor înmulți.“

Binecuvântată Biblie, prețios Cuvânt!
Un dar dela Domnul, atotsfânt.
Numele său fie-i preamărit,
Pentru acest dar ceresc, omului cinstit
Ea e o rază de lumină curată,
Ce străluce prin noaptea întunecată;
Mai luminoasă decât miile de mărgăritare.
Dintr-o diademă de un preț întrecut de mare,

Ea-i un izvor ce mereu face să iasă,
Pământului vesel, râuri de viață;
Din care curg eterne plăceri,
Leac pentru a lumii dureri;
Ea-i o mină'n veci mai mare,
Ca să poată pătrundă omul ce moare,
Prin mulți ani putem cerca
Alte pietre noi, bogate se vor arăta.

COPII NERVOȘI ȘI PROȘTI

PENTRU a obține un succes însemnat, omul are nevoie de creier și răbdare fizică, și oricare tată ambițios dorește ca fii săi să aibă acest surplus de vigoare fizică ce inspiră curaj, inițiativă și stărnice. Nici o cantitate de simple cunoștințe intelectuale sau informațiuni folositoare nu poate înlocui pierderea acestei vitalități care-l face pe om și pe femei de a suporta lupta vieții și de a merge alături de ceilalți oameni.

Numai un instrument delicat, acordat cu fi-

neță se poate foarte ușor strica cu cheia, și numai nervii unui copil simțitor, încordați se pot strica foarte ușor prin o încordare prea mare. Astfel pe copii trebuie mai degrabă înfrânați decât ațâțați iar dorința lor de a plăcea n'ar trebui exploatată în mod abuziv pentru a gădili vanitatea sau ambiția părinților și a instructorilor. Multe din erupțiile nervoase dela vârsta de treizeci sau patruzeci de ani se datoră stimulării și activității peste măsură dintr'un timp când copilul ar fi trebuit să adune

energie și să-și strângă avuție de puteri fizice și emoționale.

E de mare însemnătate ca un copil să aibă greutatea normală pentru vârsta și înălțimea sa. Dacă un copil este vădit sub această măsură este o dovadă că ceva nu e la loc. Aceasta înseamnă că el își întrebuințează energia sa mai repede de cum ar trebui, și că într'o bună zi va avea de răsplătit aceasta.

Copiii proști trebuie să li se dea atenție din alte motive. În America s'a socotit că între 3,000,000 și 5,000,000 de copii de școală au boli de nas, de gât și alte defecte glandulare, care-i face să pară stupizi și-i face să rămâie înapoi cu școala. Proporțional, numărul acesta ar fi dublat la noi, dacă s'ar face o examinare medicală. Totuși lucrul să poate constata ușor, și fără de aceasta. Copilul ce suferă de răpăciugă (boală de nas) răspiră prin gură, și falca din jos slobodă și lăbărtată, ochii duși, indiferenți și somnuroși dau o impresie hotărâtă de stupiditate și idiotie. Dacă prin o operație ușoară, se îndepărtează bola aceasta, refacerea e foarte repede. Copilul cu aceasta boală de nas este stupid și somnuros, deoarece nu primește destul oxigen, și prin urmare sângele său este încălecat cu necurătenii iar celulele creierului său nu sunt alimentate cum se cuvine.

S'a constatat asemenea că 70 la sută din toți copiii de școală sunt rău nutriți. Hrana insuficientă este un câmp de luptă micșorată pe care cresc toate felurile de boli fizice și intelectuale. Copii rău hrăniți deoarece au în rezervă numai o cantitate mică de energie, obosese ușor. Un copil sănătos își revine repede. Oboseala prea mare face pe copil să nu digeste bine hrana sa. Copii rău nutriți trebuie în deosebi feriți ca să nu se obosească prea tare.

Copii au nevoie de un litru de lapte pe zi, ca să se poată păstra în stare bună; dacă ei nu vor să-l beie, atunci poate fi transformat în formă de cacao, paste sau sos de smântână pentru vegetale. Cereale fierte bine cu lapte, formează o hrană nutritivă. Vegetalele verzi conțin substanțe cari favorizează creșterea și sunt folositoare extensiunii (măririi copiilor) din cauza cremei de viață proaspătă în ele. Somnul joacă un mare rol la copiii rău nutriți sau nervoși. Copii dorm, în general, prea puțin. Ei ar trebui să se culce de vreme și să doarmă de amiază, mai cu seamă înainte de masă.

Un copil nervos, care suferă de insomnie ar

trebui să fie pus să doarmă după ce a stat un sfert de oră într'o baie de douăzeci și opt grade. Dacă un copil nervos se supără sau are toane pe acesta îl va face de regulă, amenințarea și pedeapsa și mai nervos. O baie caldă și o odihnă în pat îl vor satisface mai mult.

În general s'a constatat că toți copiii cari sunt rău nutriți, sunt obișnuiți de a avea la masă ceai sau cafea.

În ce privește nutreământul și toate celelalte chestiuni relative la sănătatea fizică și intelectuală a copiilor, cea mai mare filozofie a fost aceea care face responsabili pe părinți: „Învăță pe copil calea, pe care trebuie se umble, și când va fi bătrân nu se va abate dela dânsa.“ — Proverbe 22:6.

Estragerea dinților o cură pentru boli

DR. COTTON dela Spitalul New-Jersey din Trenton, a descoperit că mulți din pacienții ce suferă de boli mintale aveau și dureri cronice de dinți, murele gâtului și stomac și că prin îndepărtarea dinților atacați a fost în stare de însănătoșă pe mulți bolnavi, cari prin metodele de tratament anterioare, deveniau pacienți cronici și rămăneau în spital până la moartea lor. În urma extracțiunii dinților bolnavi, Dr. Cotton a fost în stare de a spori numărul celor ce trebuiau liberați dela 43% la 87%; cu alte cuvinte de a dubla numărul pacienților cari părăsiau spitalul.

Fotografia dinților cu razele X arată că mulți oameni au dinți stricați fără să știe de ei. Faptul că dentistul nu cunoaște existența unei rădăcini infectate și că-i îmbracă în plăci și coroane de aur fără să constate mai întâi cu razele X pentru a fi sigur că nu sunt rădăcini stricate, a produs mai mult reumatism, anemie periculoasă, boli de inimă, și boli mintale decât ne putem închipui. Bacteriile dela rădăcina dintelui infectat trebuie să aibă o eșire, mai cu seamă dacă dintele a fost îmbrăcat și prin aceasta se oprește orice uscăciune dela partea superioară a dintelui. Atunci bacteriile pătrund prin osul în care a fost îmbrăcat dintele, atacă alte organe și produc alte focare de infecție. Unica măsură pentru a împiedica astfel de infecțiuni este de a îndepărta atât dinții a căror nervi au fost uciși cât și dintele despre care se știe că e infectat. Nime să nu încerce de a păstra dintele prin aceea că a ucis nervul. Astfel de dinți trebuie scoși.

COLOAREA ȘI ARTELE FRUMOASE

CALITĂȚILE fundamentale ale caracterului cari stăpâneau în deplină armonie pe Tatăl Adam, și cari acuma se mai găsesc ici și colo în discordanță mai mare sau mai mică, își găsesc expresia lor în eforturile ce le face omul pentru a înțelege lucrurile estetice de pe pământ. Aceasta pentru că arta este expresia caracterului.

Dacă facem o asemănare oarecare între artele frumoase, culorile fundamentale și calitățile caracterului care-l fac pe cineva să aprecieze sau să producă o artă frumoasă, trebuie să fie întipărit în minte că aceastae o grupare generalizată, care arată mai mult *tendința* diferitelor arte de a cultiva sau a se folosi de o anumită însușire a caracterului.

Poezia, sau poate mai bine ar fi zis literatura, este cea mai rară formă de artă. Dar tocmai pe aceste câmpuri eterice există o mare deosebire în presiunile atmosferice, dupăcum e și subiectul care se tratează. Ea se poate ocupa de lucruri așa de josnice că ajunge în regiunea fumului și a murdăriei; sau ea se poate învârti în jurul vârfurilor de copaci, să stingă regiunile înghețate, sau să plutească pe suprafața curată a oceanului.

Muzica, „vocea iubirii,” se poate schimba ea și iubirea însăși. Italia este țara muzicii vehemente, emoționărilor; Franția, cea a simfoniei sentimentale și totuși intelectuale; Germania este țara meditațiilor profund filozofice cari stau în armonie.

PICTURA și sculptura, evident artele cele mai materiale, par a se identifica mai cu seamă cu intelectul și organismul. În ambele arte se află școala idealistă și realistă, în care predominază intelectul și emoția. În ele se observă ultra idealismul lui Rodin și realismul sculptorilor antici. Este ultra-idealismul lui Turner și realismul Evului Mediu. Undeva între ambele zace ocul cel mai potrivit.

În literatură și muzică încearcă să se exprime în mod abstract lumea concretă; pe când pictura și sculptura (în care se cuprinde și arhitectura) încearcă să exprime în mod concret lumea abstractă. Fiecare artă deschide o lume nouă și devine o nouă limbă.

Pentru a răspunde la o excitare de emoție se cere mai puțină efort decât a lucra cu rațiunea; de aceea se înțelege că cei mai mulți oameni arată mai mare interes pentru acele forme ale artei, în care predominază sentimentul. Artistul popular francez, Millet, introduce un exemplu de acest fel de artă pe câmpul picturii; Mendelssohn în muzică, Dickens în literatură. Nime nu poate pune la îndoială geniul acestor oameni, totuși ei nu pot transporta pe cineva la înălțimi prea mari ale intelectului precum fac, de exemplu, Whistler, Schoenberg, și Poc.

Dar extremele de prea mare gândire și prea puțină simțire în câmpul artelor frumoase este un lucru pe deplin nepotrivit, ca și caracterul neechilibrat. Unde gândirea și simțirea stau pe aceeaș cumpănă efectul bun este asigurat. Iar cei patru bărbați cari în lucrările lor întrunesc această însușire sunt Balzac, în literatură, simfonistul Back, pictorul Rembrandt; și sculptorul Michaelangelo. Poate nime, afară de pronia cerească, nu întrece creațiunile acestor uriași.

Prin urmare, condiția principală, în arta mare, ca și la un caracter mare, este echilibrul desăvârșit. Și, de fapt, fără un echilibru însemnat al caracterului, nu se poate înțelege estetica adevărată a unei arte. Pentru că a înțelege arta e nevoie de a reînființa în mintea cuiva opera artei, reclădind structura estetică în acelaș mod succesiv care a fost folosit de Creatorul ei (artei), dupăcum el, la rândul său, a urmat pe Creatorul original.

Traficul de Opiu

OPIUL a fost adus în China, după ce a fost introdus în India; iar intrarea lui în țara amintită mai în urmă se zice că a stat în legătură cu răspândirea Islamismului. Dupăcum se știe, religionea mohamedană oprește de a se întrebuința beuturi alcoolice; iar opiul a fost introdus ca înlocuire a acestora. În ce privește păcatul și stricăciunea adusă sănătății, el este la fel cu beuturile otrăvicioase. Opiul se întrebuințează în țările mohamedane și indiene

(Turcia, Persia și India), în legătură cu posturile religioase care le ține populația, și anume pentru a liniști foamea. El a fost folosit în măsură mare în anul de foamete, 1886, și a făcut posibil ca oamenii să trăiască cu mai puțină hrană și să sufere mai puțin. În aceste din urmă țări, opiul se mănâncă, dar în China se fumează, iar fumatul este metoda mai puțin stricăcioasă.

Intrebuințarea opiumului cauzează pierderea vitalității, o slăbire a voinței și a organelor reproductive. Încă de timpuriu, guvernul chinez, a recunoscut acest adevăr, și s'a încredințat că traficul cu opiul seurge în mod serios resursele financiare, că întrebuințarea lui corupe pe funcționarii publici și că cultivarea macului în locurile unde ar trebui să se sãmene cereale, face posibilă foamea. Deaceia în anul 1906 s'a publicat un decret care oprește întrebuințarea opiumului și cultivarea macului. Deatunci China cereacă să scape de această boală a opiumului; dar trebuie de învins multe piedici.

E aproape cu neputință statului să împiedice contrabandele. S'a găsit opiu ascuns în tuburi de postav cusut, în covoare japoneze, precum și în tuburi de fier ascunse în cărămizi de ciment. Dar cea mai mare piedică a fost prezența străinilor cari aveau în mâinile lor unele porturi însemnate și orașe mărginașe.

O conferință a puterilor lumii ținută în 1909 la Shanghai a afirmat că nu este cu dreptul de a împune Chinei opiul; și au fost de acord să conlucreze la o împiedecare a traficului. Dar comerțul acesta mai continuă. La 23 Ianuarie, 1920 s'a distrus la Shanghai în prezența Chinezilor și a oficialităților chineze 3.273 puduri de opiu, valorate la 392.750 lire sterline. Guvernul din Hongkong, o colonie engleză, primește în fiecare an un dar de 2,000,000 lire sterline dela Sindicatul de Opiu care lucrează cu con-

sințământul lui. Aceasta colonie, care să află aproape de Canton, a importat în anul 1918, 20,584 lazi de opiu.

Sentimentele Chinezilor față de străini cari au sprijinit în a forța China de a primi traficul de opiu sunt bine exprimate de Wong Chin Goo, care și a primit educația în America. Cităm un pasagiu din un articol al său, publicat în *Nord American Review*:

„Când englezii au avut nevoie de aurul și comerțul Chinei, ei au spus că vreu să „deschidă China pentru missionari lor.“ Iar opiul a fost misionarul principal, de fapt unicul, pe care l-au văzut ei, după ce au fost siliți să deschidă porțile. Și acest obiect nelegiuit introdus de Creștini printre Chinezii a făcut în China mai multă stricăciune, socială și morală, decât o pot îndrepta în 200 de ani toți agenții Creștinismului. *Iar pe voi, Creștinilor, și pe lăcomia voastră după aur, aruncăm sarcina crimei ce a rezultat din aceasta.* Din zeci de milioane de bărbați și femei cinstiți, folositori au fost puși astfel la o moarte prematură după o viață scurtă și mizerabilă, a nu aminti de sloirea fizică și morală ce rezultă unde nu omoară de-adreptul. Iar acest mare blestem național a fost inps nouă prin vârfulurile baionetelor Creștinești.“

Oricare Creștin sincer înțelege adevărul acestor mărturisiri curate. În capitolul 16 a lui Ezekiel Dumnezeu vorbește de Izrael și spune că ei sunt mai răi ca toate popoarele păgâne dinprejur, cari credeau în idoli. El zice că atunci când Sodoma și ficile ei, care au fost nimicite prin foc, se vor întoarce în dimineța învierii, Izrailul să va rușina și-și va pleaca fața la pământ. Tot așa și Creștinismul, antitipul religios al jidovilor, se va rușina și nu-și va mai deschide gura în ziua de judecată de o mie de ani când se vor aduce la lumină faptele sale inconsistente și nelegiuite.

CE E FILOSOFIA? de Marin Ștefănescu, prof. universitar

După etimologia sa, vorba „filosofie“, care apare pentru întâia oară în Grecia, prin sec. VII—VI a. Chr. înseamnă „iubire de înțelepciune“. Adică ea este un studiu al înțelepciunii. Căci zicând iubire aici, trebuie să înțelegem în același timp și înclinare sau studiu. Prin urmare filosofia este compusă din două cuvinte grecești: din *filos* care are sensul de iubitor, și din *sofia* care va să zică înțelepciune. Ceeace înscamnă că ea este studiul înțelepciunii. După Heraclides Ponticul, oamenii cari se ocupau cu studiul se chemau la început sofoi sau înțelepți; însă Pythagoras a observat că numai Dumnezeu poate să fie înțelept, că omul nu poate să fie decât filosof sau iubitor de înțelepciune. Adică la început s'a zis numai sofia, și prin aceasta s'a înțeles cunoștința superioară prin excelență, și anume cunoștința cea mai cuminte, cea mai măsurată, cea mai chibzuită, cea mai armonioasă cea mai generală și cea mai adâncă. Fiecare din noi știe că atunci când dăm cuiva epitetul de înțelept, voim să spunem că acesta este un om cuminte, așezat, măsurat, chibzuit, care nu numai că are multă cunoștință, dar o are și cu tăle, cu regulă, cu rost, cu ordine. Însă mai apoi s'a băgat de seamă că o atare știință nu stă în puterea omului, că ea este așa de superioară

încât numai Dumnezeu poate s'o aibă. Și cu chipul acesta s'a observat că omul poate să fie cel mult iubitor de înțelepciune, iar nu chiar înțelept. Și atunci s'a zis filosofie în loc de sofie. Și prin noua expresie s'a înțeles tot o cunoștință superioară prin excelență, ca și prin cea veche, dar cu adăugarea că ea nu este cu desăvârșire superioară, precum o posedă divinitatea, ci numai o încercare, un studiu, o înclinare, o dorință, o dragoste a omului de a avea această cunoștință. Și, în acest mod, greutatea cuvântului a trecut aproape toată dela sofia la filos. Adică în loc de sofia sau înțelepciune s'a zis filosofie sau studiul năzuinței noastre la înțelepciune, și, cu aceasta, s'a pus chestiunea de a ști în ce consistă studiul prin care noi năzuim la înțelepciune. Iar răspunsul a fost că filosofia, sau cercetarea prin care noi tindem la înțelepciune, consistă în sinteza sau armonia tuturor cunoștințelor noastre, de oarece numai această sinteză sau armonie ne apropie de acea înțelegere cuminte, chibzuită, măsurată, numită înțelepciune. Cu alte cuvinte, filosofia este o speță a genului cunoștință. Ceeace se chiamă cunoștință este de mai multe feluri sau se împarte în mai multe spețe, ca arta, știința sau religia, iar filosofia este acel fel sau speță care rezultă din sinteza sau armonia tuturor celorlalte.

NOAPTEA DE PĂCAT A PĂMÂNTULUI A SE TERMINA CU O DIMINEAȚĂ DE BUCURIE

O noapte de plâns și o dimineață de bucurie. — Două metode a de căuta adevărul. — Metoda urmată aici. — Scopul lucrării. — O deosebire între studiul reverențios al Scripturilor și periculosul obicei al speculației. — Obiectul profesiei. Starea prezentă a stării religioase a lumii, privită din două puncte de vedere. — Înțelegerea Egipteană. — Un arc de fâgăduință. — Cărarea celui drept propășitoare. — Pricina marelui apostasii. — Reformația — Aceiași pricină împiedică din nou adevărata propășire. — Desvârșire în cunoștință nu e un lucru al trecutului ci al viitorului.

1. Ce cuget să sugerează (dă) minții noastre prin cuvintele: „Planul Divin al Vârstelor?“ Și de ce e numită perioada în care păcatul e permis o „noapte întunecoasă“, și când v'a veni dimineața?

TITUL acestei serii de studii — Planul Divin al Vârstelor“, sugerează o progresiune în aranjamentul dumnezeu, cunoscut mai dinainte de Dumnezeu nostru și în ordine. Noi credem că învățăturile descoperirii Dumnezești se pot vedea că sunt și frumoase și armonioase numai din acest punct de vedere și nu altul.

Perioada în care păcatul a fost permis a fost o noapte neagră pentru omenire, ce nu poate fi uitată nici odată; dar ziua mărită a dreptății și favorei dumnezești ce e a fi introdusă de către Mesia, care, ca Soarele Dreptății, va răsări și străluci pe deplin și clar în toți și asupra tuturor, aducând vindecare și binecuvântare, va fi mai mult decât o contrabalansare a spăimântătoareii nopți de plâns, suspin, durere, suferință și moarte în care omenirea gemândă s'a aflat atât de multă vreme. „Plânsul poate dura o noapte, dar bucuria vine dimineața.“ — Psalm. 30:5.

2. Ce arată a fi dorința instinctivă (dorința dinlăuntru nelămurită) a omeniri? Și cum aproximează (apropie) aceste speranțe și dorințe nedefinite proviziunea grațioasă a Creatoriului pentru omenire?

Ca prin instinct, întreaga creație, pe când geme și se vârcolește de durere, așteaptă, dorește și își pune nădejdea în ziua, numind-o vârsta de aur; cu toate că oamenii dibușe orbis, de oare ce ei nu cunosc scopul harului al marelui Dumnezeu. Dar cele mai înalte concepțiuni ale lor cu privire la o atare vârstă sunt mult mai mici de ceea ce va fi realitatea. Marele Creator pregătește un „ospăț de lucruri grase“, care va uimi creaturile sale, și va fi mult mai presus și mai abundanț de cât ei au putut cere sau aștepta. Și creaturilor sale uimite, privind la lungimea și lățimea, înălțimea și adâncimea iubirii lui Dumnezeu, care întrece ori ce așteptare, el le explică: „Cugetele mele nu sunt cugetele voastre; și căile voastre nu sunt căile mele, zice Domnul; căci precum cerurile sunt mai înalte decât pământul, tot astfel sunt căile mele mai înalte decât căile voastre, și cugetele mele decât cugetele voastre.“ — Isaia, 55:8, 9.

3. De ce s'ar putea acum înțelege Planul Divin cum nu s'a putut în vârstele trecute?

Deși în aceasta lucrare ne vom încerca, și

credem cu succes, a esgune cetitorului interesat și imparțial planul lui Dumnezeu așa cum el se relatează la și explică trecutul, prezentul și viitorul negocierilor lui, într'un mod mai armonios, mai frumos și mai rațional decât e în general înțeles, totuși că aceasta e rezultat unei înțelepciuni și abilități extraordinare a scriitorului, aceasta se tăgăduiește în mod pozitiv. Este lumina de la Soarele Dreptății, în aceasta mijire a Zilei Mileniului care descopere aceste lucruri ca „adevăr pre ent.,“ pentru cari a venit timpul, aprințate de cătră cei sinceri—curați la inimă.

4. Care e temeiul religiunii, adevărate?

Fiind că scepticismul e prevalent, fundamentul însuși al adevăratei religiuni și fundamentul adevărului este adesea pus la întrebare, chiar de cătră cei sinceri. Noi am încercat a descoperi îndeajuns din fundamentul pe care orice credință să fie clădită — Cuvântul lui Dumnezeu — spre a da încredere și asigurare în mărturia lui chiar celui necredincios. Și ne-am încercat a clădi pe acest fundament învățăturile Scripturii, în așa mod încât, pe atât pe cât e posibil, simplu judecata omenească poate să încerce patratele și unghiurile ei prin cele mai stricte regule de justiție ce îi stau la dispoziție.

5: Să așteptăm noi că temeiul dat de Dumnezeu pentru credința noastră să fie armonios cu rațiunea justiția? Și Care să fie obiectul nostru ca căutători de adevăr?

Având credința că scripturile descopere un plan consistent și armonios, care, când e văzut, trebuie să se recomande fie cărei conștiințe. Această lucrare e publicată cu speranța de a ajuta pe acei ce studiază Cuvântul lui Dumnezeu, sugestionând liniile de cugetare cari să armoniază între ele și cu Cuvântul inspirat. Acei-ce recunosc că Biblia este descoperirea planului lui Dumnezeu — și la aceștia ne adresăm în special — se vor uni negreșit că, dacă e inspirată de Dumnezeu, învățăturile ei trebuie, când sunt luate ca un întreg, se descopere un plan armonios și consistent cu sine și cu caracterul Autorului ei. Obiectul nostru, ca căutători ai adevărului, trebuie să fie să obținem complectul, armoniosul întreg al planului descoperit de Dumnezeu; și la aceasta, ca copii ai lui Dumnezeu, avem drept să ne așteptăm, fiindcă e promis că spiritul adevărului ne va călăuzi cătră tot adevărul. — Ioan 16:13.

ABONAȚI-VĂ LA
EPOCA DE AUR

APARE TOT A DOUA DUMINECĂ

BCU Cluj Central University Library Cluj

NU FACE NICI O PRETEN-
ȚIE DE LAUDA ÎNAINTE,
CI ÎȘI REZERVEAZĂ PRIVI-
LEGIUL SĂ DOVEDEASCĂ
CETITORILOR CĂ E CEEACE
PRETINDE — ÎN ADEVĂR
O REVISTĂ DE FĂPT,
SPERANȚĂ ȘI CONVINGERE

